

A MUNKA

VII. évfolyam. 15. szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1929. április hó 13

Osztrák kinlódások.

Az osztrák-magyar monarchia felbomlása óta megszoktuk, hogy ugyazsólva félevenként riasztó hírek kerüljenek ki Ausztriából. A politikai feszültség állandóan igen nagy volt szövetségeseink között, aminek abban van a magyarázata, hogy a bécsi szociáldemokrata többséget csak az országos polgári pártok koalíciója tudja ellensúlyozni. Az előretörő szociáldemokrácia a maga politikai erejét és súlyát megszervezett védőőrséggel igyekszik gyarapítani s ez a párthadsereg mindegyre fenyegetőbbnek néz farkasszemet az állam hivatalos védőerejével. A szociálisták talaja Bécs, a polgári pártoké a vidék, különösen Stejerország, Tirol Salzburg lakossága. A többség nemcsak politikailag, de numerikusan is a polgári pártoké, ellenben a szociálisták fürgébbek a szervezkedésben és fáradhatatlanok az agitációban s ezáltal bizonyos látszólagos fölényben vannak helyenként. Ennek az intenzív szervezkedésnek és belpolitikai küzdelmeknek eredménye, hogy a mérleg nyelve nem igen kerülhet egyensúlyba s állandóan ingadozóban van hol a szociálisták hol a polgári pártok felé.

Ez a helyzet idézte fel a kancellár-válságot is az elmúlt napokban. Ugy hírlik, hogy a válság egyelőre megoldódott olyképpen, hogy a polgári pártok az együttműködésre vonatkozó koalíciós paktumot újra megújították. Híre jár annak is, hogy a koalícióban levő polgári pártok permanens tárgyalásokat folytatnak a szociálistákkal is s ezeknek

a tárgyalásoknak szutasztrátuma a lakbérkérdés mikénti rendezése. Tudvalevőleg Bécsben még mindig olyan alacsonyok a lakberek, mint nálunk az infláció idejében s ez gátló hatással van az építkezésre s emellett állandó sérelme a tulajdonjognak. Lehetséges, hogy kisarjadzik valamelyes paktum ezekből a tárgyalásokból s ideig-óráig biztosítja ezzel a közrend felborulásának megakadályozását. A válság mérge azonban minden paktum mellett is tovább fog lappangani a politikai szervezetekben és tartós békére egyáltalában nincs kilátás odaát. A feszültség bizonyára csak pillanatokra fog engedni, hogy újabb harcok és küzdelmek keletkezzenek abból.

Amidőn részvétellel konstatáljuk az osztrák belállapotok bizonytalanságát, bizonyos önérzettel hasonlíthatjuk össze azzal a saját viszonyainkat. A Bethlen István által megteremtett politikai konszolidáció már kizárja nálunk a polgárháború lehetőségét, az osztrákhöz viszonyítva a társadalmi béke és megnyugvás toronymagasságban áll nálunk. Küzdelmeink céljai és törekvései belkérdések, elsősorban gazdasági kérdések megoldására irányulnak, anélkül, hogy a polgári rend, a tulajdonjog eszméje veszélyeztetve volna általuk. Ez az összehasonlítás egyáltalán tanulság is arra nézve, hogy a nemzeti fejlődés irányja nem ingadozhatik ad hoc felvetődött politikai doktrínák után: annak abban a mértékben kell történnie, amint ezt a történelem megszabja.

Mécs László városunkban.

A felvidék nagyhirű költője Mécs László a kiváló premontrai rend fiatal kanonokja f. hó 20-án este a Szt. Erzsébet Kat. Nőegylet és Mária Kongregáció által rendezendő estélyen szerepel. A kiváló költő, aki nagyszerű előadó tehetség is, az ország nagy városaiban, de különösen Budapesten többször szerepelt s a sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján írt róla. Most amikor megszállott területről újból szűkebb

házáink területére lép, 20-án este városunkban 21-én Budapesten a Vigadóban, 23-án pedig Kecskeméten fog fellépni. Ezen estély iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a katolikus kör nagy terme ez alkalommal bizonyára szűknek fog bizonyulni. Örülünk, hogy többszöri meghívás után végre városunk közönsége is hallhatja a már fogalommal vált Mécs László műveit saját előadásában. A részletes programot jövő számunkban hozzuk!

XXV éves a „Hangya” Szövetkezet.

A „Hangya” altruisztikus szelleméhez méltó szerénységgel és meghitt bensőséggel — minden feltűnést kerülve — f. hó 7-én ünnepelte a salgótarjáni „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet fennállása XXV. esztendő évfordulóját.

E jubileum bármily csendes és visszavonult, nemcsak egy neves cég, hanem Salgótarján munkásságának ünnepe is, mely nemcsak jubiláris közgyűlést és huszonöt esztendő szorgalmas munka beszámolóját: hanem a szolidaritás és a szövetkezeti eszme diadalát is jelenti, melynek nagy horderejét — különösen szociális szempontból mérlegelve — rendkívül nagyrabecsüljük és ezt az eseményt városunk közgazdasági életének is fontos dátumának tekintjük.

A mai kartell és kapitalisztikus gazdasági rendszer kapzsi kinövésait, az egyház szaván és az állam hatalmán kívül egyedül a szövetkezeti mozgalom tudja kiegyensúlyozni, melynek hazánkban egyik legelterjedtebb és legnépszerűbb szervezete a „Hangya” kötelekbe tartozó több mint 1.700 fogyasztási és értékesítő szövetkezet.

Távol áll tőlünk, hogy e jubileumi ünnepség kapcsán a tisztességes és hasznos kereskedelmet támadjuk és a szövetkezeti gondolatot szembeállítsuk, hisz meg vagyunk róla győződve, hogy a magyar haza ez értékes osztálya városunkban lélekben kollégális szeretettel együtt ünnepel a jubiláló „Hangya”-val, mely sohasem a tisztességes kereskedelem ellen, hanem vele együtt a láncosok

árdrágitók és az uzsora ellen harcol. Ebben a dicséretes küzdelemben azonban tagadhatatlanul a „Hangya”-t illeti első sorban az elismerés koszorúja, lévén szervezete a legjobban kiépített és forgalma a legszámtalovább.

Aldásos működésének jótékony árszabályozó és ármérséklő hatását a fogyasztók ezrei érzik és azt hálásan köszönik; így teljesen indokolt, hogy a nagyközönség szívéhez oly közelálló intézmény ünnepében városunk egész társadalmi — legalább lelki — részt vegyen.

A salgótarjáni „Hangya” — melynek tagjai kivétel nélkül kisemberek — fényes példát nyújtott, hogy becsületes munkával, kitartó szervezkedéssel és helyes irányítással — aránylag rövid idő alatt — mily értékes és hasznos eredményt lehet elérni és azt a köz javára gyümölcsösíttetni.

E nyomós példa szolgáljon sokak okulására, kik az ideális célok érdekében folytatott küzdelemben kishitűek, a legcsekélyebb neszre elhalkulnak, a márnak élve a holnappal, a jövő generáció testi és lelki ügyeinek biztosításával nem törődnek, kik a legnemesebb eszméket „hát majd meglátjuk” eltussoló jellegű alatt az indolencia bűnös pocsolójába taszítják.

A salgótarjáni „Hangya” megtörte a hideg közönyt, egyben utat mutatott és biztatást adott egy egész sereg nagyjövőjü terv és égetően sürgős intézmény megvalósítására. Lapunk, mely legelsősorban a kisemberek érdekeitől küzdve ily nemes eszmék propagálóját és harcosát, örömmel és szívünk egész melegével üdvözlö a jubiláló „Hangyát”, melynek a közjó érdekében folytatott további munkájára a jó lsten áldását kéri és részére lendületes fejlődést és sok sikert kíván!

Az acélgyári Olvasóegylet disztermében tartotta meg és folyó hó 7-én d. e. 11 órakor nyitotta meg Dr. Clementis Kálmán városi tisztii főorvos, alelnök a salgótarjáni „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet XXV. évi rendes közgyűlését, melyen 1.172 részjegy képviselőtében a tagok tekintélyes számban jelentek meg. Kegyeletes szavakkal parentálta el az elhunyt Eisele Gusztáv elnököt és szívélyesen üdvözölte a megjelenteket, köztük a szövetkezet tulajdonképeni megalapítóját: Wabrosch Béla pápai lovag, ny. h. igazgató-főmérnököt, kinek nevéhez fűződik a szövetkezet erős megalapozása és örvendetes felvirágzása; továbbá Galgóczy Ferenc központi főellenőrt, ki a Hangya igazgatóságával egyetemben e jelentékeny siker eléréséhez nagy mértékben hozzájárult.

Az alelnök felkérésére Wabrosch Béla pápai lovag, ny. h. igazgató-főmérnök — a szövetkezet évtizedeken volt elnöke — ünnepi beszéd keretében — az ő közismert közvetlenségével és melegségével — mondta el a szövetkezet alapítását, nehéz küzdelmeit, változatos történetét, fejlődését és hálásan emlékezett meg Balogh Elemér felsőházi tag, a „Hangya” vezérigazgató és Mocsáry Elek cégvezető nagylelkű támogatásáról. Összegezte az elért eredményeket, azokat mint a szövetkezeti munka gyümölcseit, jellemezte további támogatásra, és az eszme terjesztésére buzdította a megjelenteket.

A „Hangya” központ nevében Galgóczy Ferenc főellenőr üdvözölte a jubiláló hangyát, mely az egyetlen szövetkezet Magyarországon, mely üzletrészeit 100%-ig valorizálta. Hálás szavakkal emlékezett meg az új és régi vezetőségről, köztük elsősorban Wabrosch Béla pápai lovagról, kit nagyon találóan Salgótarján Széchenyijének aposztrofált. A szövetkezeti eszme jelentőségét fejtegetve, meggyőzően mutatott rá ennek súlyos fontosságára, mely a megélhetési viszonyok javítását célozva, egyaránt a termelés és fogyasztó érdekeit szolgálja. Majd ismertette az 1928. üzletév zárszámadását, melynek fényes eredménye általános megelégedést és örömet keltett. A felolva-

sott mérleg a szövetkezet nagy előhaladását igazolja és a jövőt illetőleg a legszébb reményre jogosít. A tiszta feleslegből tekintélyes összeget fordít különféle helybeli kulturális és jótékony célra.

Grusz Ferenc művezető, a szövetkezet agilis igazgatója az igazgatóság hatalmas jelentését mutatta be és Kócs Mihály városi főjegyző a felügyelőbizottság jelentését terjesztette elő, mely után a közgyűlés úgy a zárszámadást, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését egyhangulag elfogadta és részükre a felmentvényt megadta.

Az igazgatóság és a felügyelőbizottság mandátuma lejárván, az alelnök indítványára őket újból megválasztott: a megüresedett igazgatósági helyet Sehreiner Jenő bányagondnokkal és az alelnöki széket Puschmann raktárfőnökkel töltötte be, Puschmann Gyula személyében a szövetkezet egy kiváló gyakorlati érzékkel bíró és nemesen gondolkodó ügybuzgó férfiut választott meg, ki a szövetkezet vezetését Wabrosch Béla szellemében fogja továbbfejleszteni és ügyeit előrevinni.

Indítványok során a közgyűlés Balogh Elemér vezérigazgatót és Mocsáry Elek cégvezetőt táviratilag üdvözölte, mely után — több tárgy nem lévén — az ülést az alelnök berekesztette.

Cikkünk hiányos volna, ha e helyen a legnagyobb elismerés hangján, külön meg nem emlékeznénk Grusz Ferenc szövetkezeti igazgatóról, Szilfka Arnold könyvelőről és Barabás Árpád a szövetkezet kitűnő üzletvezetőjéről, kik szorgalmas és önzetlen munkájukkal, körültekintő, óvatos, előrelátó üzleti számításokkal a szövetkezetet a salgótarjáni kereskedelem első helyére vitték és jövőjét megalapozták.

A „Hangya” jubileumi közgyűlésén Wabrosch Béla pápai lovag, a szövetkezet volt érdemű elnöke beszédében fölvetett egy nagyszerű eszmét, mely széles körben élénk tetszéssel találkozott és melynek megvalósulása, már két három éven belül remélhető is.

A nagy forgalom, mit a helybeli „Hangya” lebonyolít, oly tekintélyes és folyton növekvő, hogy az esetleges újabb fiókok felállítása mellett is a főüzlet jelenlegi helye — bár elég nagy — már alig felel meg hivatásának, így mielőbb szükséges volna egy új és modern nagy üzlethelyiségre, mely egyben a helybeli „Hangya” székháza is lenne. A szövetkezet tulajdonát képező főtéri hatalmas épülettömb — mely városunk egyik legszebb és legfrekvenciáltabb telke — e célnak pompásan megfelel. Kellőleg kiképezve, emelettel építve tervezett „Hangya” palota (földszinten üzlethelyiségekkel, az emelet esetleg szállodának használva stb.) az eddig elég sivár kinézésű főterünk napsütötte déli frontját előnyösen megváltoztatná és e tervezett „Hangya” székház Salgótarján város egyik legszebb díszé lesz.

Tájékoztatásul itt említjük meg, hogy a salgótarjáni Hangyának 6827 üzletrésze van, újabb üzletrészeket bárki jegyezhet a szövetkezet üzletvezetőségénél.

A jubiláló szövetkezetre még nagy hivatás vár és reméljük, mint a multban úgy a jövőben is teljesíteni fogja nemes kötelességét. Ráfael.

Nemzeti közkincsünk egy diadala ismét a sok közül:

Kökény Ilona színművésznőnek a valódi irodai gyorsírással négy napi tanulás után írott sorai a „Tárogató” hasábján Heringer Lajos v. csongrádi jegyzőhöz:

Kedves Jegyző Ur!
„Négy napi vendégszereplésem alatt megtanultam a Nagy Sándor rendszerű gyorsírást. Ezel szemben a Gabelsberger rendszerrel hat hónap óta nem mentem ugyazsólva semmire. A Nagy Sándor

rendszerrel írni élvezet. — Emlékeim arcképeket fogadja szívesen.

Szűgyben, 1929. virágvasárnapján. Kőkény Ilona.

Kőkény Ilona színművésznő ezen alkalomból is üdvözlőjük, mert bensőnkben őszinte öröm tölti be, hogy magyar kulturánkat a színművészetén kívül, a mi nemzeti briliáns gyorsírásunk követésével a mai súlyos időkhez mérve és lelkes honleányhoz méltóan követendő példa gyanánt hűségesen szolgálja még a „Takarékossági Nap”, a „Magyar Hét” fogalma jelentőségének — és az „Igazságot Magyarországnak!” elvét is.

Elvégre — vendégszereplés közben — négy nap, de szerintünk négy hét, sőt négy hónap is megéri azt a nem is fáradtságnak, hanem az egyik legnemesebb emberi élvezetet nyújtó szellemi szórakozásnak nevezhető időtöltést a Nagy Sándor gyorsírással, hogy ma már a múzeumba való közönséges írás időt, fizikai munkaerőt és íreszközt és papírt pazarló, nyugalmat rabló s az ideget romboló bilincset magunkról lerázzuk.

A különösen érdekes itt az, hogy Heringer Lajos afrikai kutató visszatérve madagaszkári utjáról, testben-lelékben ösztörve (Egy francia hajón a magyarsága miatti üldözést amidőn tovább már nem tűrhette, szénfölvétel után egy folyó torkolatától két km-nyi távolságra, korom sötét éjszakának idején a hajó fedélzetéről — hat méter magasságból — kénytelen volt a nyílt tengerbe ugorni, hogy az embertelen megaláztatástól, üldözéstől és kínzástól megmenekülhessen), egy hónapja, hogy a gyorsírással maga is megismerkedett s azóta az ő tanítása révén Kőkény Ilonán kívül szépen haladtak a „Népszerű Gyorsírás” elsajátításában Oravecz Pál és Oravecz János is, kik mindketten felnőtt tót juhászbojtárok.

Ez egyébként — bár a maga nemében páratlan, mégis — érthető, ha meggondoljuk, hogy egyedül a Nagy Sándor nemzeti gyorsírás, amelynek alapfokán, tehát a „Népszerű Gyorsírás”-ban valóban megvan úgy az iskolai levelező, mint az az „Irodai Gyorsírás”-a is, amelynek közkinccsá tévése esetén egyes-egyedül lesz felhasználható a közönséges írás kiküszöbölésére minden vonatkozásban a közéletben, így a kir. közjegyzői irodákban az utókor számára is megőrzendő oly fontos okiratok leírására, mint pl. a hagyatéki tárgyalások, adásvételi szerződések s a végrendeletek! Hogy ami a tananyag s a rendszernek lényegileg az „egysége” s hogy az „Irodai Gyorsírás” elnevezés a Nagy Sándor rendszerű gyorsírásánál a tankönyvnek a címlapján nincs rá írva, ez is igaz. De a tankönyvben, az anyag elrendezésében, a rendnek a szerében itt meg van a egyedül itt van meg! Sajnos és fájdalom, ma azonban — hasonlóan a trianoni „bölcsesség” (Pl.)-hez — fontosság csakis annak tulajdonítatik, ami a tankönyv címlapjára rá van írva, tekintet nélkül a lényegre! Mert gyorsírást tanítás ügyünkben épp az tulajdonítatik lényegtelennek, ami maga a lényeg! Akik hiszik, hogy a mai egységes gyorsírás „Radnai rendszer” s hogy a mai (1926. dec. — 1929. márc.) egységes gyorsírásnak van „Irodai Gyorsírás”, hát csak hadd higgyék. Elvégre a hit boldogít. De nem ebben az esetben! Ebben az esetben a vakonhívóság az átok súlyával nehezedik az egye-

temes magyar nemzetre és messze kiható jövőjére.

— Írások tanuskodnak arról, hogy a Nagy Sándor rendszer, a nemzeti kincsünk, a világ minden gyorsírásainak, a tisztabuzája egyben fejedelme, a saját hazájában éli épp úgy mostoha sorsát több mint félszázad óta, — sőt már harmadszor az igazság s a jog ellenére még tetszhalálra is ítéltetett — mint ahogyan a hazai közönyök özöne miatt a legértékesebb elemeinket, fajtestvéreinket is az élelmes külföld szíjva föl, mert idehaza szellemi képességeik, sőt a legéletrevalóbb ujitásaik sem találkoznak a felkarolással. S mert Isten-adta szellemi javaikat magukkal a sirba vinni meg nem akarják, ezen nyomós okok kényszerítő hatása alatt, mint honi sorsüldözöttek magyar-ös-erőiket a külföldön fejtik ki és értékesítik s amennyivel előre lendítik a külföldön az idegen kultúra kerékét és emelik az idegen nemzet jólétét, ezek a Magyar Föltámadást ugyanannyival — sőt kétszer annyival — késleltetik! Ezek roppant megfontolás tárgyát képeznék! Mert a Magyar Föltámadásról beszélni és Nagy-Magyarország jövőjében hinni benne nélkül: balga álmodozás. Tettek pedig az észrevételek, meglátások, felkarolások, támogatások és munkabaállítások, nélkül nem nyilatkozhatnak meg: „Nem, nem! Soha!”

Az 1/1928. eln. sz. VK. M. rendelet az összes magyar tanítóság figyelmét felhívja és serkenti az ujitások szorgalmazására. S mert fenti rendelet céljának megfelelően az elemi iskolát a gyorsírás számára még az 1925/26. tanévben fölfedeztük, a gyorsírást az elemi népiskola szolgálatába állítani briliánsan sikerült is, az ujitásból a reánk eső részt derekasan — világon is példátlanul — kivettük, az irányt kijelöltük s hogy a felkarolás mindezek ellenére ma is késik, három év után, így lehetetlen nem látnunk, hogy a népművelés terén ezen példátlanul álló ujitásunknak és szent törekvéseinknek — no és szenvedéseinknek felkarolás és munkába állítás helyett a jutalma — maig — a dermesztő közöny lett. (Nyilván ott követtük el a hibát, hogy az 1/1928. eln. sz. rendeletet jó két évvel megelőztük.)

Írások tanuskodnak arról, hogy a tárgyi beismerés alapján álláspontjára helyezkedni nem akaró, az ellenérvételek megtevése elől pedig vagy a me-reven elzárkózó, avagy az „egyéni vélemény” sáncai mögötti fedezékben meghúzódó ellenfelei, — az az a történet után mondhatjuk: ellenségei, a magyar nemzeti kulturájának, a Nagy Sándor rendszernek mindenkor a „kiváló tanár” eredmények tudták be a magyar nemzeti gyorsírás által elért tanítási eredményeket. Mint látjuk, jelen esetben az oktató nem pedagógus. Ezek szerint, mivel az eredményekből a „kiváló tanító” és „kiváló tanár” javára nem írható, ezek után már csak tán itt az ideje, hogy — az „Igazságot Magyarországnak!” — elve álláspontjára helyezkedés alapján a Nagy Sándor rendszerrel elért eredményeket könyveljük csak el tiszta lelkiismerettel és nyugodtan a Nagy Sándor Egységes Magyar Nemzeti Gyorsírás javára! Ezzel tartozunk s erre csak büszkének lehetünk! — annál is inkább, mert lehetetlen nem látnunk, hogy törvényünk védő szárnyait — teljesen megokolhatatlanul s éppen ezért érinthetetlenül — hivatalosan bár még mindig nem erre a valóban egységes és valóban gyorsírás és valóban ha-

misíttatlan magyar rendszerre terjesztette ki, s mégis mindezek ellenére a Nagy Sándor rendszer képes volt megvédelmezni maga is: — önmagát! Dobó István szavaival élve: — kötelességét megtette! De vajjon megteszik-e már mások is? S ha igen, hát mikor? Miért nem inkább ma, mint holnap? Hiszen itt van a Föltámadás Nagy napja!

Társadalom Biztosító Intézmények Vezetőil Embor- és Gyermekvédelmi akciók tényezőil Tüdővész elleni harcolóil Bizony mondom, nemes törekvéseik mindaddig csak elenyésző %o-ot fog eredményezni, míg az ártatlan kis gyermekek, az elemi iskolai tanulók, a jövő remény-ségei kezéről Önök is segítségünkre nem jönnek lerázni a robot munkához hasonlatos s a rabszolgának való írás bilincseit!

A gyorsírás népszerűsítésének fenséges gondolatát naplóják hát föl önköl Fogjunk össze! szent egyetértéssel: kéz a kézbe s az egész szív és egész lélek nagy szeretetével karoljuk föl a gyermekeket: a Magyar Jövőt! — hogy halad-hassunk: — Előrel!

A gyorsírás népszerűsítésének fontos gondolata hon- és nemzetmentő célt szolgál! Ezt ápolni közös és szent kötelességünk!

A minden hazafias ünnepélyek alkalmával elhangzó beszédek az igaz tanuim nekem arra nézve, hogy a Népszerű Gyorsírásnak a legszelebb néprétegek között is a népszerűsítésének

főnséges eszméje rövid időn belül terebélyes fává fogja magát kinőni, mert hogy ezen nemes magvak a legtermékenyebb melegágyra találjanak, ahhoz mivel sincs szükség nagyobb és bölcsőbb meglátásra, felismerésre, és úgypártolásra, mint amennyivel találkoztak az eddigi nagysándoristákon kívül a Heringer Lajosok, Kőkény Ilonák s a pásztoroknál.

Tanum még az a sok-sok bizódizodalommal teljes megtisztelő levélsorozat, amelyek a szent célt szolgálai hivatott eszmék mélyen átérzéséről, értékelni és megbecsülei tudásáról tanuskodnak. — S mindezek tetejébe korona-tanum még a vezéri Szózat is, amelynek áldást hozó s azt biztosítani hivatott jelentőségéről — ha élek — majd még lesz alkalmam beszámolni.

Itt a társadalom minden rétegének az érdekeről s egyben támogatásáról van szó.

A nagyvilágban szétszórtva lévő magyarság össze kötő lánc: a Nagy Sándor valódi a lényegileg is Egységes Magyar Nemzeti Gyorsírás Rendszer Népszerű Gyorsírás! A Népszerű Gyorsírás tegyük közkinccsá, hogy a nagyvilágban szétszórtva élő, magyarságban az ösztartozandóság fogalmát és érzését minden időkben ápolhassák úgy egymásközött, mint az Oházával! Nemzetünk létszáma így a mainak a kétszeresét teszi ki!

Deák Tamás.

VERSEK

Írta: Dr. Tóth Mátyás.

Egy fut hiába várnak haza...

A Tátrában meghalt egy magyar fiu koporsóját nem kísérte senki s egy fenyőgally volt rajta a koszoru.

Az akácok Alföld szép gyermeke volt, nagyszemű, sápadt halk melegsávu s szívében az első szűz érzés dalolt.

S hogy bus szeme itt örökre lezárult fehérhajú öregasszony háza valahol a rónán jaj de elárult.

Fenyvesek zugták a Carmen lugubrét s a döbbenetes komor gyászdalra természet ember törölgette könnyét.

Igy ment ő szegény utolsó útjára s a fenyőgallyat, ki odalopta szép tót kislány borult sirva sirjára.

Egyedül.

Fáradt, szomorú vagyok s hogy az estben ballagok, a sötét gondolatok azt sugják, hogy meghalok, nemsokára meghalok.

Kinek van arra gondja s hogy én élek, ki tudja, ki tudja, ha meghalok ha egyszer csak nem vagyok s többé itt nem ballagok.

Hóvirágdal.

A napsugár első csókjára elolvadt a hó... a hó szertefoszlott a fehér hagyatakaró... takaró.

Szívemben is az első csókra fordult a világ... a világ kinyílt az első szép kis hóvirág... hóvirág.

Hírek és különfélek

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán polgármester és neje egy havi szabadságra külföldre utaztak. Távolléte alatt a polgármesteri teendőket Koós Mihály főjegyző, h. polgármester látja el.

Reguly Lajos városi állatorvos szanatóriumi gyógykezeléséről hazaérkezett, hivatali szolgálatát átvette, állatorvosi működését megkezdte. Telefon: 15 sz.

Képviselőnk a város polgármestere által adott beszámoló jelentésre az alábbi levelet intézte Dr. Förster Kálmán polgármesterhez:

Kedves Kálmán!

Kézhez vettem alapos és kimerítő jelentésedet Salgótarján közállapotairól. Örömmel töltött el az a tudat, hogy a város érdekében kifejtett közös mun-

kánk kezdi megteremni hasznos gyümölcsöt, de egyben arról is tudomást szereztem, hogy még sok és nagy feladat várunk ránk, melyeket kitartással és megértéssel törekedni fogunk ugyancsak belátható időn belül megvalósítani.

Meg lehetnek arról győződve, hogy Salgótarján városának mint a multban, úgy a jövőben is mindenkor odaadó, önzetlen és tette kész barátja leszek.

Szívből üdvözöllek igaz hived:

Sztranyavaszky.

Amikor fenti sorokat a város közönségének alkalmunk van tudomására hozni, nem mulasztjuk el azon megalapításunkat, hogy az államtitkár országos és fontos pozíciójában városunk közérdekű és multak súlyos mulasztásait pótló tevékenykedése közepette sok száz személyes ügyben nyújt a hozzáfutóknak segítőkezet, a leglényegtelenebb ügyben sem hagyja válasz, ill. elintézés nélkül a sok sok kérést, melyet a nehéz gazdasági helyzetben élő munkanélküliek, nyugdíjasok és mások bonosítási, ipar és kereskedelmi, iskoláztatási stb. ügyekben hozzá intéznek. Ha az isteni gondviselés mellett meglesz az ilyen támogatás és szolidáris összefogás a város vezetősége és közönsége között, a városfejlesztési program valóra fog válni s 8—10 esztendő múlva maga a polgárság fogja ennek kulturális, szociális és gazdasági előnyeit élvezni. Városunk felett sokan szeretnék volna megkondítani a vészharangot, pedig városunknak fekvésénél, ipari fontosságánál fogva létjogosultsága van ahhoz, hogy fejlődjen s hogy ne csak átmeneti helynek tekintsek azok, akik 30—40 évet töltenek itt aktív szolgálatok közben s aztán máshová költöznek, hanem éljék le életüket végig e természeti szépségekben gazdag városban, ahová oly sok turista és kiránduló csapat érkezik, mint keves más városba. Mi nem értékeljük s még nem szeretjük úgy e kegyeret adó várost, mint kellene, a sok előítélet is nagy akadályokat gördít az egészséges szellem és társadalmi élet kifejlődésének útjára. Minden elismerés és köszönet illeti tehát azokat, akik a város érdekeiért és jövőjéért hűségesen dolgoznak!

A Szent Erzsébet katolikus Nőegylet teatije. Folyó hó 6-án a Róm. Kat. Kőr nagyereményben tartotta meg a Szent Erzsébet katolikus nőegylet az idényben utolsó teatijét. A nagyszámban megjelenő vendégeket a nőegylet karöltve munkálkodó Mária kongregáció leányai fogadták és a hőfért terített asztalok mellett szeretetteljes csatládassággal helyezkedett el a vendégereg. Csakhamar megnyílt a színpad és a vendégeknek kellemes és szórakoztató, majd művészi előadásokban volt része. A műsort a kis Wehovszky Olga törekvő zongorajátéka nyitotta meg, mely után Kruntorád Imre szavalt mély érzésű irre-denta tűzzel. Galgó Józsefné kedves

FRIEDMANN REZSŐ

Ruházati áruháza

Salgótarján,

(Főtéri állomással szemben)

Telefon: 68.

Tisztelettel felhívom a t. vásárló közönség figyelmét rendkívül olcsó tavaszi ruha újdonságaimra.

Férfi készáru osztály:

Reklám férfi öltöny — — — 23— P
Fekete és kék gyapjú férfi öltöny — 29 50 „
Fekete és kék kamgarn férfiöltöny — 44— „
Fekete és kék l. a kamgarn férfi
öltöny serge beléssel — — — 62— „
Szines l. a. kamgarn férfi öltöny — 48— től
Divat sport öltöny golf nadrággal — 28— P
Gyapjú sport öltöny l. a. serge beléssel 62— „
Gyapjú cowercoats férfi felöltő — 51— „
Ezenfelül mindennemű fiú és gyermek ruhák
rendkívül leszállított árban.

Női felöltő osztály:

Gyapjú női tavaszi felöltő végig bélelve 36— P
Gyapjú cowercoats női felöltő — — 43— „
Legfinomabb tiszta gyapjú női angol
felöltő különlegességek — — 60— P-től
Fekete és sötétkék l. a. női felöltők óriási
választékban. — Dus női szövet raktár,
melyekből mérték szerinti rendelésre a
legelegánsabb kivitelben készíttetnek női
felöltők.

Uridivat osztály:

ahol a legfinomabb bel- és külföldi szö-
vetkülönlegességeinkből elsőrendű kidolgo-

zással és legújabb szabásban zakkó sport és
estélyi öltönyök átmeneti doublé kabátok
és felöltők készíttetnek szerződéses
szabónkkal.

Fekete és sötétkék kamgarn férfi-
öltöny, mérték szerint — — — 124 P-től
Gyapjú sport öltöny mérték szerint 110 „
Gyapjú cowercoats felöltő minden szín-
ben, seidénia beléssel — — — 125 P-től

Cipő, fehérnemű, Gyukits kalap, nyakkendő és
mindennemű uridivat cikk elsőrangú minőségben
kapható.

Felhívás vitézekhez. Felhívom
a város területén levő állománybeli vité-
zeket, hogy a f. hó 19-én szombaton dé-
lelőtt 9 óra 30 perckor az Acélgyári ka-
szinóban tartandó értekezleten feltétlenül
jelenjenek meg. A vármegyei székkapi-
tány jelen lesz. Öltözet ünnepi. Salgótar-
ján r. t. város vezéni hadnagya.

**Május 4-én nyílik meg a bu-
dapesti nemzetközi vásár.** A Buda-
pesti Nemzetközi Vásárt mindenkinek
meg kell látogatnia, a városi lakosság-
nak épp úgy, mint a falu népének. A
Budapesti Nemzetközi Vásár a ma any-
nyira szükséges gyakorlati ismereteit ki-
szélesíti mindenkinek, úgy saját magát,
mint gyermekeit felvilágosítja a modern
technika jelenlegi állásáról és sok új gon-
dolatot ébreszt fel, amely otthon, falusi
környezetében senkinek sem jutna eszébe.

A Budapesti Nemzetközi Vásár a magyar
ipar diadalmas bemutatója lesz, amelyet
számos külön csoport és különböző kül-
földi államok külön pavillonjai és termei
tesznek változatossá, tanulságossá és szí-
nessé. A Budapesti Nemzetközi Vásáron
nemcsak a magyar mezőgazda, kézműves
és kereskedő találja meg a neki szüksé-
ges cikkeket, hanem a vásár egyidejűleg
jó alkalom arra, hogy a testileg és szelle-
mileg felfrissüljön és tájékozódjék a
legújabb gazdasági eseményekről és ok-
szerübbé tehesse a saját üzemének veze-
tését. Budapest a folyó évben a vásárral
egyidejűleg igen nagyszabású kultu-
rális eseményeket is rendez, amelyek rész-
ben kereskedelmi és ipari kongresszusok-
ból, részben kulturális és társadalmi ese-
ményekből állanak. A templomokban ün-
nepi szentmisék lesznek. Számos sport-
eseményt ugyancsak a Nemzetközi Vá-
sárral egyidejűleg tartatnak meg. Ekkor
futják a Király-díjat és ekkor lesznek a
tejtől, lovasjátékok is. Ekkor lesznek a
Tourist-Trophy és a regatta versenyek is.
A színházak és szórakozóhelyek díszelő-
adásokat rendeznek. Ez a sok gazdasági,
kulturális, társadalmi és művészeti ese-
mény, amelyet a vásárral egyidőben tar-
tanak meg, tehát igen vonzóvá és tanul-
ságossá teszi a vásár meglátogatását. A
vásárigazolványok alapján 50% viteldij-
mértéklés vehető igénybe az összes ma-
gyar közlekedési vállalatok vonalain. Vá-
sárigazolványt készséggel küld a vásár-
iroda (Budapest, V. Alkotmány u. 8.) és
az összes kereskedelmi és iparkamarák,
továbbá a vásár tb. képviselői, községi
előljáróságok és jegyzőségek, az ipartes-
tütetek és kereskedelmi egyesületek. A
vásárigazolvány darabonként 3 pengő 20
fillérbe kerül.

**A M. K. E. „salgótarjáni-osz-
tály”-ának kirándulási programja
az 1929-ik évre:** 1.) Május hó 5-én So-
moskő—Salgóvára, vezető Puschmann
Gyuláné. Indulás vonattal a főtérről reg-
gel 7 órakor. 2.) Május 19—20-án Agg-
telek, Lilafüred, vezető: Holics Jenő, in-
dulás. 18-án este a főtéri állomásról 23
52 perckor. A túrán résztvevők jelent-
kezzenek a vezetőnél, szállás és kedvez-
ményes jegy biztosítása miatt május hó
10-ig. 3.) Junius 2-án Galyatető, vezető:
Rokfalussy Lajos. Indulás a főtérről már
1-én a 13 órakor induló vonattal. Szállás
biztosítása miatt jelentkezés a vezetőnél.
4.) Junius 16-án Bárnai Nagykő, vezető:
Pántyik Baba. Indulás a salgói kaputól
reggel 7 órakor, esetleg iparvasúttal. 5.)
Junius 20—30-án Bükk, vezető: Dr. Fő-
ter Kálmán. Szállás biztosítása miatt je-
lentkezés a vezetőnél junius hó 20-ig.
6.) Julius hó 14-én Karancs, vezető: Szán-
tay István. Indulás a főtérről reggel 7
órákor. 7.) Julius hó 28-án Szentkut, ve-

zető: Zamecsnik Helén. Indulás a főtérről
reggel 5 órakor vonattal Mátraverebélyig.
8.) Augusztus 11-én Ágavár, vezető: Pán-
tyik Árpád. Indulás a főtérről reggel 5
órákor. 9.) Augusztus 18—19—20-án Ba-
laton s Bakony, vezető: Kaszper Kálmán.
Jelentkezés 10-ig a vezetőnél, ki részle-
tes felvilágosítással szolgál. 10.) Augusztus
25-én Parád, vezető: Szabó Dezsőné.
Indulás a főtérről reggel 5 órákor. 11.)
Szeptember 8-án Eger, vezető: Dr. Dor-
nyay Béla. Jelentkezés a vezetőnél, ki
részletes felvilágosítással szolgál. Részle-
tes terv „A Munka” című lapban, vala-
mint hirdető helyeinken lesz idejekorán
olvasható. — A központi és a társosztá-
lyok csatlakozását szívesen vesszük. Min-
den tag vendégeket is hozhat magával.
Élelmészről mindenki maga köteles gon-
doskodni.

**A Magyar Katolikus Ifjúság
juniusban hódol a szuverén Pápa
előtt.** Több száz tagu ifjúsági zárandok-
lás indul Szent Benedek jubileumával kap-
csolatosan Rómába és Monte Cassinóba.
A lateráni szerződés óta a magyar nem-
zet katolikusága még nem lépte át a
Citta di Vaticana, a Vatikáni állam hatá-
rát. Most a Szent Benedek jubileumi év-
vel kapcsolatosan a magyar ifjúság akar
elsőnek a szuverén pápai területre lépni,
hogy hódolatát bemutassa a szuverén Pá-
pának. Az ország minden részéből össze-
sereglett diákság zárandoklása lesz a ju-
nusi ifjúsági hódoló menet, amely junius
14-én indul fényes ünnepségek közepette
Budapestről. A zárandoklást rendező Or-
szágos Katolikus Szövetség már meg-
kezdte az előkészületeket erre a záran-
doklásra. Részletes programot dolgozott
ki, hogy minél imponzánsabb legyen ez
a zárandoklás. A magyar katolikus ifju-
ság hódoló zárandoklása Rómán kívül

me látogatja Firenzét, az ősi Monte Cas-
sinót és visszafelé Velencét. Az előjelek
szerint több mint ötszáz magyar katolikus
ifju részvételére számít a rendezőség. Az
Országos Katolikus Szövetség most küldte
szét a junusi rendkívüli jubileumi év alkal-
mából rendezendő ifjúsági hódoló záran-
doklás részletes programját, amely sze-
rint a részvételi díj a tanuló ifjúság szá-
mára 260 Pengő, felnőtteknek 320 Pengő,
II. osztályon pedig 450 Pengő. Ebben az
összegben meg van a gyorsvonat költsége
Budapesttől Monte Cassinóig és vissza,
teljes ellátás, lakás. Jelentkezni a záran-
doklásra az Országos Katolikus Szövet-
ség irodájában IV. Ferenciek tere 7. III.
lépcső I. emelet 8. lehet.

Versenyhárgyalási hirdetmény.
husszállításra.

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű
r. t. tisztai nyugdíjintézetének élelmészeti
üzlete a salgótarjáni-acélgyári és salgóbá-
nya-telepi mézszárszékeibe 1929. junius 1-
étől történő

husszállításra

versenyhárgyalást hirdet.

Az ajánlatok lezár, sértetlen bori-
tékban közvetlenül vagy posta útján, az
utóbbi esetben kettős borítékban, legkés-
sőbb 1929. április hó 23-án déli 12 óráig
nyújtandók be a fent említett üzlet keze-
lőbizottságához címezve az acélgyári
élelmészeti irodában, ahol a szállítási fel-
tételre nézve felvilágosítás kapható.
„Árajánlat husszállításra” felirással lá-
tandó el.

Rimamurányi élelmészeti üzlet
kezelőbizottsága.

A f. év junius hó 29. és 30-án
tartandó nagyszabású levente versenyek-
kel kapcsolatosan a leventék és társa-
dalmi egyesületek között is atlétikai ver-
senyeket tervez a vezetőség, amelyre
igen szép és értékes vándordíj van biz-
tosítva. A versenyek programját április
20-iki számunkban fogjuk közölni.

Kerékpár

csak elsőrendű
gyártmány.

Presto, Puch, Monet Goyon
verseny

30 Pengő előleggel heti 5, vagy havi
20 Pengő részletre szállít
Nagy József, Budapest, Andrássy ut 34.

Salgótarján r. t. város polgármes-
terihivatala.
4092/1929.

Hirdetmény

Salgótarján r. t. város szabályozási
terve a városháza tanácstermében 1929.
év április hó 1-től 30 napi közzemlére
lesz kitéve.

Felhívom a város közönségét, hogy
a közzemlére kitétt szabályozási tervet
a hivatalos órák alatt megtekinteni és az
azok ellen netalán felmerülő észrevétele-
ket megtenni szíveskedjenek.

A netalán felmerülő észrevételek a
közzemlére kitétel ideje alatt írásban a
város polgármesteri hivatalánál adan-
dók be.

Felvilágosításokkal és magyaráza-
tokkal a műszaki osztály szolgál.

Salgótarján, 1929 március 27.

A polgármester helyett:
Koós
főjegyző.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

SINGER
varrógépek
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
SALGÓTARJÁN
A KAT., TEMPLOMMAL SZEMBEN.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

13 Sz. 14 V.

16 kedd

18 csütörtök

HAZATÉRÉS

Sárga veszedelem

A titkok órája

Az arizonai leány

Három csésze tea

Keresem a
feleségem

Kezdeté hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap
délután 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér.

Rádió üzletemet
bádogos és vizvezeték
műhelyemet f. év április 1-én,

áthelyeztem a mellettem levő Tóth Gyula házába.
Orion Echo csere csövek megérkeztek.

Szántó Sándor

rádió és műszaki szaküzlete
Salgótarján Fő-ucca. Telefon: 72.